

8. november 2023

OPUS

Nesveien/Knappen

Åsane, gnr. 186 bnr. 235, 315 mfl.

Rapport:
NATURMANGFOLDVURDERING

FORSLAGSSTILLER: TA1 AS
PlanID: 63520000
Saksnummer: 2022/20692

 OPUS BERGEN AS
Nordre Nøstekaiaen 1
N-5011 Bergen

 +47 55 21 41 50
 post@opus.no
 www.opus.no

Dokumentinformasjon

FORSLAGSTILLER	TA1 AS
RAPPORTTITTEL	Rapport. Naturmangfoldvurdering
UTGAVE/DATO	01 /07.11.2023
OPPDRAG	21015 Nesveien
TYPE OPPDRAG	Reguleringsendring
OPPDRAGSLEDER	Kari Sørebo
TEMA	Naturmangfold
DOKUMENTTYPE	Rapport
SKREVET AV	AMM
KVALITETSKONTROLL	KS

OPUS

Forsidefoto: Dagens situasjon i planområdet, furu og bjørk er fremtredende i planområdet. Opus, 2023

Innhold

1. Sammendrag	4
2. Innledning.....	6
2.1 Planforslaget.....	6
2.2 Kunnskapsgrunnlag og metode.....	7
3. Områdets naturmangfold.....	8
4. Mulige virkninger av tiltak.....	15
4.1 Innvirkning på naturmangfold.....	15
4.1.1 Lysforurensning	15
4.1.2 Fremmede arter	15
4.2 Hensyn til arter og naturtyper.....	16
4.2.1 Hensyn til prioriterte arter, utvalgte naturtyper og rødlistede arter og naturtyper	16
4.2.2 Hensynet til viktige naturområder	16
4.3 Hensyn til vannressurser	16
5. Kunnskapsgrunnlag og føre-var-prinsippet.....	17
6. Avbøtende tiltak	18
7. Konklusjon	19
8. Kilder:	20

1. Sammendrag

Planen åpner for bygging av rekkehus med inntil 4 boenheter. Det er valgt en løsning med boliger og uteoppholdsareal nærmest Nesveien (totalt 824 kvm) og alt øvrig areal utenom eksisterende veg er avsatt offentlig friområde mot sjøen og friluftsområde i sjø (6836 kvm). Boliger er konsentrert ved Nesveien for å holde et størst mulig sammenhengende belte mot sjøen fritt for bebyggelse.

Rapporten bygger på eksisterende informasjon fra nasjonale databaser, som Artskart og Naturbase, og tilgjengelige rapporter/andre kilder. Det er gjennomført supplerende befarings i oktober 2023. Planområdet fremstår som et restareal med skog langs sjølinjen, omgitt av bebyggelse. Det er ikke registrert eller observert sårbare eller truede arter i området, derimot er det forholdsvis stort innslag av fremmede arter samt kultiverte arter/hageplanter.

Oppsummering av viktige funn går frem av tabellen:

Rødlistearter:	Ingen registrerte eller observerte innenfor planområdet. Se s. 9 for registreringer i nærområdet.
Fremmedarter:	Parkslirekne (SE), bulkemispel (SE), mispel-art (trolig se), platanlønn (SE), alpegullregn (SE), rødhyll (SE)
Andre arter av nasjonal forvaltningsinteresse:	Ingen
Utvalgte naturtyper (jf. forskrift av 13. mai 2011):	Ingen
Verneområder:	Ingen
Konsekvenser for inngrepsfrie naturområder (INON):	Ingen
Verneplan for vassdrag/prioriterte vassdrag:	Ingen
Naturtyper:	Ingen
Truede vegetasjonstyper:	Ingen
Rødlistede naturtyper:	Ingen
Viktig/ svært viktig viltområde:	Ingen

Konklusjon:

Det eksisterende grøntområdet er forholdsvis lite og avgrenset. Tiltaket er av lite omfang, og arealet er allerede avsatt til boligformål i overordnet plan og gjeldende reguleringsplan. Tiltaksområdet er sterkt påvirket av fremmede og/eller kultiverte arter. I den i den sør-sørvestlige delen av planområdet er furuskogen mer intakt og med mindre innslag av fremmede arter. Dette området er avsatt til offentlig friområde og skal ikke påvirkes utenom evt. enkel sti og stupebrett/badetrapp til friluftaktivitet. Det er allerede flere stier i planområdet, og området blir brukt til rekreasjon både på land og ved sjø.

Nedbyggingen av et begrenset grøntareal tilsvarende tiltaksområdet (bolig/gult) vil gi litt mindre habitat for insekter, fugl og småvilt i området, som klart kan oppholde seg her. Det inkluderer eventuelle truede fuglearter som kan oppholde seg i skogsområdet. Det vurderes likevel at tiltaket fører til minimal negativ påvirkning på naturmangfold, med tanke på tiltaksområdet sin størrelse, karakter, store innslag av fremmede arter og at det grenser tett opp mot eksisterende bebyggelse og veg.

Fremmede arter i tiltaksområdet, spesielt parkslirekne som er en særlig vanskelig art å få bukt med, bør saneres/håndteres på en forsvarlig måte i tråd med gjeldende forskrifter (forurensningsforskriften, forskrift om fremmede arter), for å unngå ytterligere spredning til omgivelsene.

2. Innledning

I alle saker som berører naturmangfold, krever naturmangfoldloven § 7 at vurderingene og vektleggingene med hensyn til naturmangfold (§§ 8-12) kommer frem av vedtaket. Naturmangfold defineres som «biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning».

2.1 Planforslaget

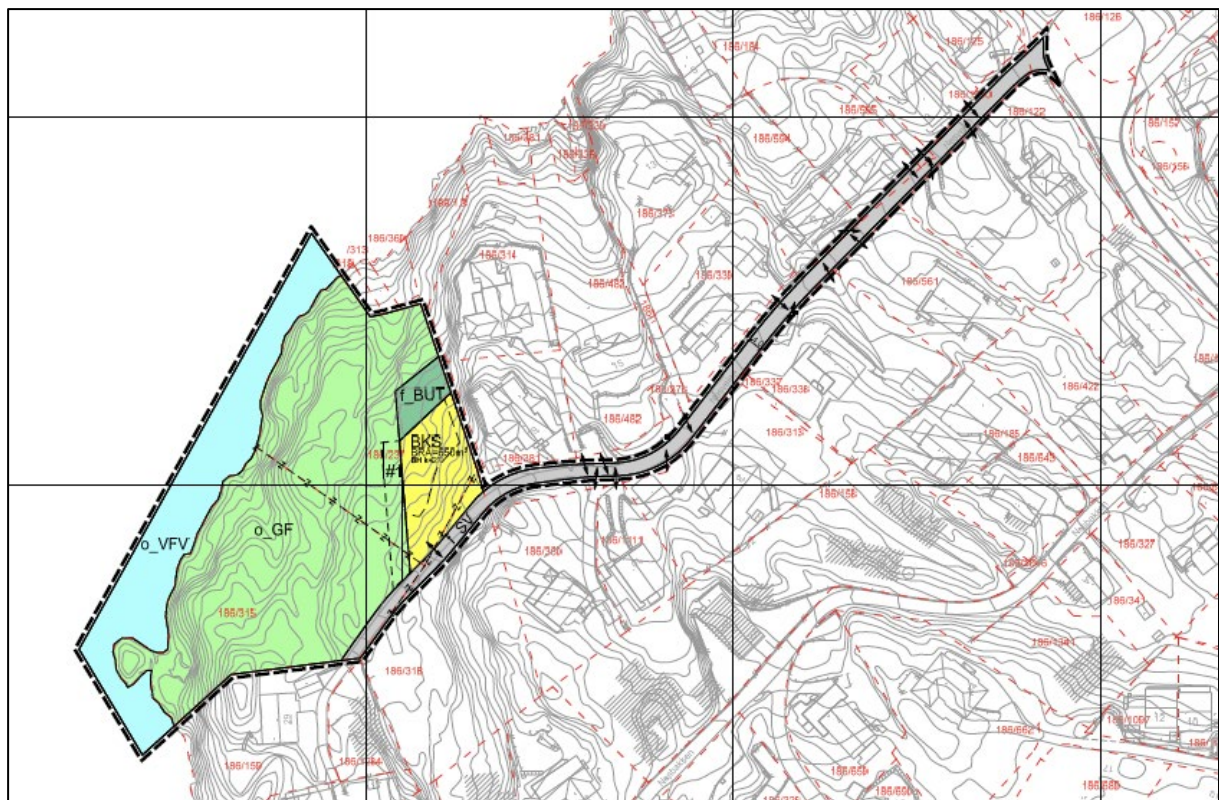
Nesveien ligger på Tertnes i Åsane i Bergen kommune. Nesveien ligger lengst vest i Tertnes og grenser til sjø. Planområdet er omtrent 9000 kvm stort og består, foruten Nesveien, av et ubebygget skogsområde med svaberg langs sjø. Tiltaksområdet utgjør omkring 824 kvm.

Planen åpner for bygging av rekkehus med inntil 4 boenheter. Det er valgt en løsning med boliger nærmest Nesveien og uteoppholdsareal og offentlig friområde mot sjøen. Området som er avsatt til bebyggelse ligger tilbaketrukket på et platå mot Nesveien, for å holde et størst mulig belte mot sjøen fritt for bebyggelse. Hoveddelen av planområdet er regulert til offentlig friområde (jf. figur 2). Innenfor dette området er det tilkomst til badeplass.

Vest for byggeområdet er det satt av et 3 m bredt belte som midlertidig bygge- og anleggsområde for å sikre gjennomførelse av prosjektet. Arealet skal settes i stand ved påfyll av stedlige masser for å sikre hurtig gjengroing av stedlige arter og gjenoppretting av naturtilstand.

Figur 1: Flyfoto over plan- og nærområdet ved Nesveien/Tertnes. Planområdet markert i rødt. Selve utbyggingsområdet er omtrentlig markert med gult.

Figur 2: Plankart viser planlagt utnyttelse/formål i planområdet Nesveien. Opus, 22.02.2022

2.2 Kunnskapsgrunnlag og metode

Kunnskapsgrunnlaget i denne rapporten bygger på befarings av området gjennomført av biolog 26. oktober 2023. I tillegg er blant annet de nasjonale kartdatabasene Artskart (Artsdatabanken), Naturbase (Miljødirektoratet), Kilden Nibio og Vann-nett (Miljødirektoratet) sentrale. Alle kilder/rapporter refereres fortløpende og henviser til kildeliste avslutningsvis. Bergen kommune sin veileder for Naturmangfoldvurderinger ligger til grunn for vurderinger i denne rapporten.

Naturmangfoldvurderingen legger, i henhold til naturmangfoldloven, særlig vekt på forekomst av truede arter og naturtyper, viktige naturområder og fremmede arter i registreringene. Rødlistearter vurderes etter Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021), og fremmedarter vurderes etter gjeldende norsk fremmedartsliste (2023):

Rødlistearter <i>deles i fem kategorier:</i>	Fremmedartslista <i>med økologiske risikovurderingene deles i fem kategorier:</i>
CR: Kritisk truet	NK: Ingen kjent risiko
EN: Sterkt truet	LO: Lav risiko
VU: Sårbar	PH: Potensiell høy risiko
NT: Nær truet	HI: Høy risiko
CC: Datamangel	SE: Svært høy risiko

3. Områdets naturmangfold

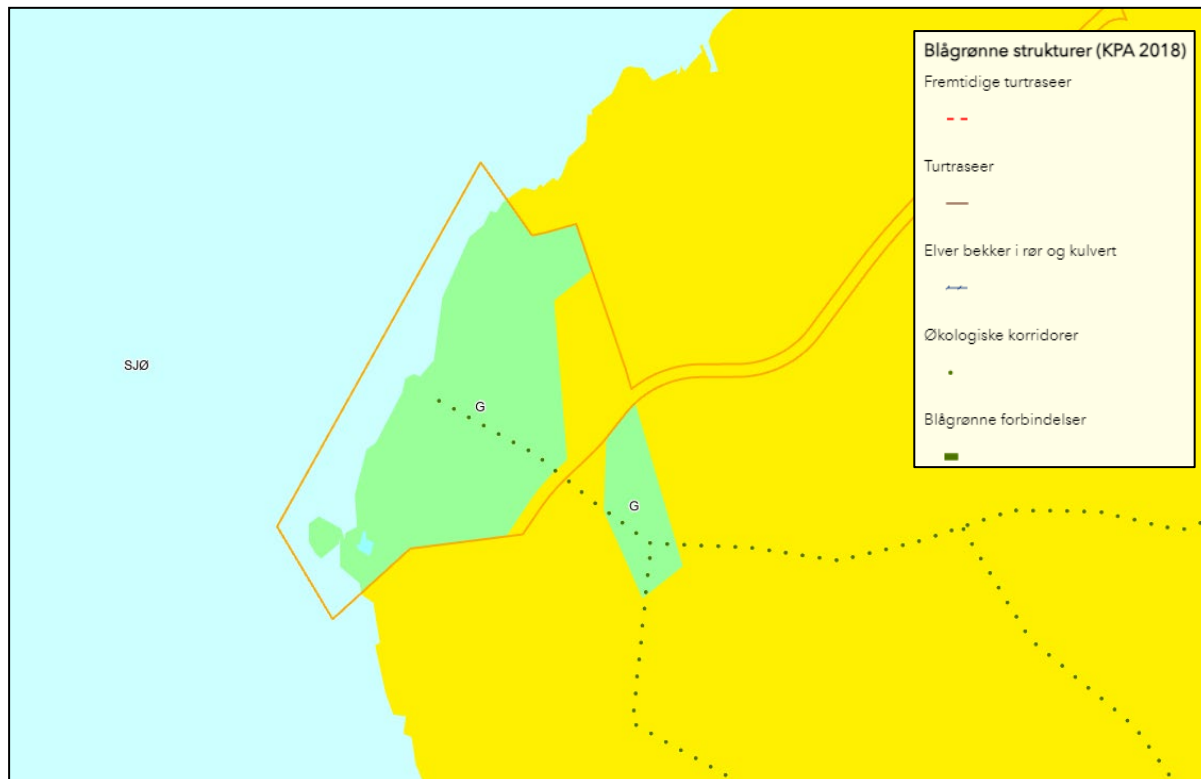
Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet, ifølge naturmangfoldloven § 8.

Planområdet ved Nesveien ligger i landskapsregion 21; *Ytre fjordbygder på Vestlandet* (Puschmann 2005). Iht. NIN-systemet for grunntype landskap hører planområdet hjemme i *Relativt åpent fjordlandskap med tett bebyggelse* (Økologisk grunnkart). Bergen er en typisk kystkommune, med et mildt og vått klima. Planområdet tilhører *boreonemorale* sone (6SO-1), som danner overgangen mellom den nemorale lauvskogregionen og den boreale barskogregionen. Området ligger videre i *klart oseanisk* seksjon (Økologisk grunnkart), som er karakterisert av vestlige vegetasjonstyper og arter som er avhengige av høy luftfuktighet.

Planområdet ligger innenfor et område som i sin helhet er registrert med arealtype (AR5) bebygget (Kilden). Iht KPA 2018 og Bergen kommune sitt temakart for blågrønne strukturer er planområdet i hovedsak registrert som grøntformål, med en økologisk korridor tvers gjennom området i sørøst-nordvestlig retning. Planområdet utgjør et restareal med skog, som ikke har en naturlig sammenheng med øvrige grøntområder, også strandsonen i begge retninger er delvis brutt opp av bebyggelse som naust og brygger. Det er ikke kartlagt naturtyper (Bergen kommune. 2002) eller viktige viltområder (Mikkelsen, G og Søyland, A. 2017) i området.

Figur 3: Skråfoto over planområdet fra sjøen (sett mot øst). Furuskog dominerer grøntområdet.

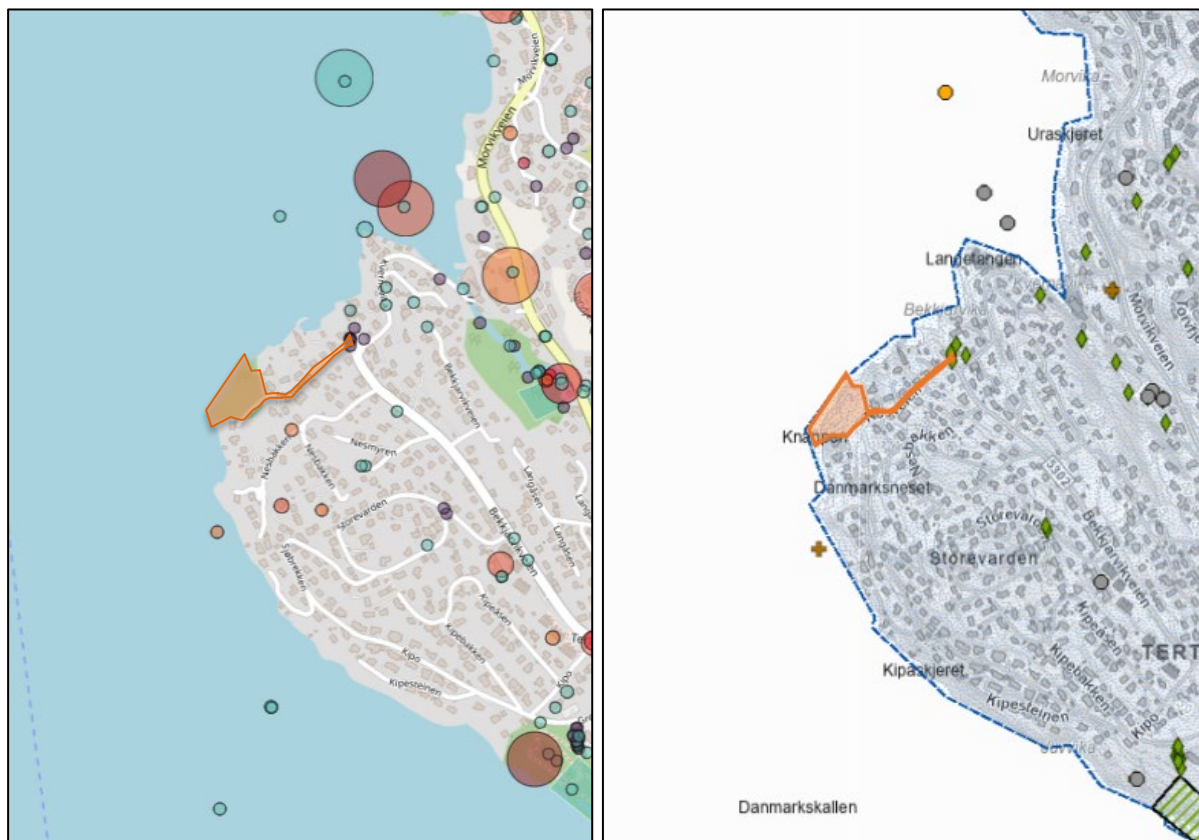
Figur 4: Utsnitt Temakart om sammenhengende blågrønne strukturer (KPA 2018). Planområdet markert med oransje linje. Grøntområdet er i hovedsak registrert som grønstruktur i kommuneplanens arealdel, mens tiltaksområdet ligger som byggeareal i øvrig byggesone. En økologisk korridor er markert gjennom grøntområdet og videre sørover.

Figur 5: Foto viser deler av planområdet mot sjø med furuskog, innslag av bjørk, rogn og bulkemispel. Blåbærlyng dominerer feltsjikt. Opus 2023

Det foreligger ingen registreringer i Artskart eller Naturbase innenfor grøntområdet. Lengst øst ved rundkjøring er det imidlertid registrert bulkemispel og rødhyll innenfor planområdet, samt parkslirekne like ved. Dette er alle fremmedarter i kategori *svært høy risiko* (SE). Omkring planområdet er det på land registrert en vanlig forekommende karplante; frynsekopp, samt enkelte fugler; svarttrost, kråke, skjære, kjøttmeis, rødstrupe, gjerdsmett, toppmeis, svartmeis, tyrkerdue (NT), gråspurv (NT), grønnefink (VU) og granmeis (VU) (vanlig forekommende arter i området). I sjø finnes det store mengder registreringer av sjøfugl, samt bunndyr. Disse er i hovedsak registrert utenfor Kvernavika, nord for planområdet, og det er ingen registreringer knyttet direkte til planområdet. Av registrerte rødlistede sjøfugl nevnes hettemåke (CR), bergand (EN), sothøne (VU), fiskemåke (VU), ærfugl (VU), gråmåke (VU), storskarv (NT), mellomskarv (NT) og tjeld (NT). Videre er også tyrkerdue og sivspurv registrert ved Kvernavika. I noe lengre avstand fra planområdet, ca. 1,5 km vest ved Straumsnesholmane (Askøysiden av Byfjorden), er det registrert viktig beiteområde for ærfugl.

Naturbasekart viser registreringer av arter av nasjonal forvaltningsinteresse, inkl. rødlistearter i kategori truet og nær truet, spesielt hensynskrevende arter, prioriterte arter og ansvarsarter. Fremmede arter inngår også, og er vist som grønne punkt i figur 6, t.h. Den blå stiplede linjen med svak skraver (dekker hele kartutsnittet) viser dekningskart for Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks, NiN2. Det vil si at det er gjennomført naturtypekartlegging (prosjektområde Nyborg, 2022), men at det ikke er registrert naturtyper i området.

Figur 6: Utsnitt fra Artskart (t.v.) viser registreringer rundt planområdet. Rød/oransje markeringer er arter i truet-kategorier, samt nære truet. Grønne markeringer er vanlig forekommende arter, og lilla markeringer er fremmedarter. Planområdet er skissert med oransje linje/felt. Utsnitt fra Naturbase (t.h.) viser arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Grønne punkt viser fremmede arter. Planområdet er skissert med oransje linje/felt.

Befaringen som ble gjennomført i oktober 2023:

Siden befaring ble gjennomført noe utenfor sesong, vil det være arter som er visnet bort eller avblomstret, og dermed ikke er fanget opp. Av samme grunn er enkelte avblomstrede arter bare bestemt frem til familie. Basert på karakteristikken i området og artene som ble observert, gir befaringen likevel et godt inntrykk av vegetasjonen og området potensielle for spesielle funn. Planområdet har i utgangspunktet et ensartet preg med få dominerende arter. Unntaket er de områdene som er mer påvirket av menneskelig aktivitet og som ikke (lenger) kan kalles en del av furuskogen, her er det et større artsmangfold, som følge av tilstedeværelse av flere hageplanter og fremmede arter.

Området består i hovedsak av furuskog med blåbær som dominerende art i feltsjiktet og innslag av bjørk, rogn, selje og kristtorn i tresjiktet. Fremmedarten bulkemispel (SE) er fremtredende i hele planområdet, men finnes i størst omfang i den nordøstlige delen, som er planlagt bebygget, samt nær vei. I de samme områdene vokser også flere fremmedarter og kultiverte arter/hageplanter, som parkslirekne, alpegullregn og bringebær. Flere steder finnes liggende død ved, enkelte gjenstående stammer etter felte furutrær, samt en større haug med kuttete greiner/kratt. Slike stående og liggende død ved kan være gode habitat for blant annet insekter og sopp.

Følgende arter ble registrert i planområdet; furu, blåbær, tyttebær, bjørk, rogn, selje, kristtorn, bulkemispel (SE), andre mispel-arter (de fleste SE), sisselrot, einstape, broddtelg, geittelg, torvmoser, stor bjørnemose, geitrams, gaukesyre, røsslyng, vivandel, vendelrot, einer, røsslyng, frytle-art, krekling, gran, tepperot, eik (oppslag), fiol-art mjølke-art, soleie-art (trolig bakkesoleie), parkslirekne (SE), platanlønn (SE), spirea (*spp.*), kantkonvall, alpegullregn (SE), bringebær, Rhododendron, høymol, hassel, gyvel (SE) og krittøsterssopp.

Det er trolig en del fugleliv knyttet til området. Flere småfugl ble observert under befaring, uten at disse ble nærmere identifisert, kråke og ravn oppholdt seg i området og en liten flokk sidensvans (ca. 5-10 individ) var trolig på rast/næringssøk i området (det er mye mispel-bær og rognebær i området, som er ettertraktet høst/vintermat for flere fugler). Et stokkandpar ble observert i sjøen utenfor planområdet. Det ble ikke observert tydelige spor etter hjort eller småvilt, men det er mange tråkk i området, muligheten for at noen av disse stammer fra hjort er til stede. Området vil være fint habitat for småvilt som ekorn, mus, rotte, mink (nær sjø) m.fl.

Figur 7: T.v.: liggende død ved. T.h.: Krittøsterssopp på trestammer/død ved. Foto: Opus 2023.

Figur 8: Furuskog i den sørvestlige delen av planområdet. Perspektiv mot øst (øverst) og perspektiv fra Nesveien mot sørvest. Furuskogen utgjør et lite areal i ven sørvestlige delen av planområdet, hvor furu og blåbærlyng. Foto: Opus 2023.

Figur 9: I nordøstlige del av planområdet (tiltaksområdet) og langs veien er furuskog fraværende og arealet har stort innslag av fremmedarter/hageplanter. Her vokser blant annet bjørk, bulkemispel og andre mispler (SE), kristtorn, einstape, platanlønn(se) og alpegullregn (SE) og en forekomst med parkslirekne (SE). Arealet utgjør det høyest liggende området i planområdet. perspektiv mot nordøst (øverst) og nord/nordvest, fra veien (nederst) Foto: Opus 2023.

Figur 10: Hage- og/eller fremmedarter: Kantkonvall (t.v.), alpegullregn (SE) (midt), parkslirekne (SE) (t.h.). Foto: Opus 2023

Vannforekomster

Planområdet ligger i direkte tilknytning til sjø; Byfjorden (vannforekomstID: 0261010800-9-C). Vannforekomsten utgjør et stort system som har moderat økologisk tilstand. Fjorden er påvirket av ulike kilder, i hovedsak knyttet til avrenning fra by og gamle synder, som har gitt opphav til forurensede sedimenter. Kostholdsråd dekker av denne grunn store deler av fjordsystemet. Byfjordundersøkelsen gjennomføres jevnlig for å overvåke den økologiske tilstanden i fjordsystemene i Bergen og omegn. I denne sammenheng ligger det to prøvetakingsstasjoner litt nord for planområdet, ved Kvernaviksbekken (knyttet til avløpsanlegg i Kverneviken). Begge stasjonene ved renseanlegget Kverneviken, ble i 2022 samlet sett klassifisert innenfor tilstandsklasse "god" for bløtbunnsfauna. For sedimentkvalitet havnet en av stasjonene i tilstandsklasse "svært dårlig" og den andre stasjon i tilstandsklasse "god".

Strandsonen består i hovedsak av brattkyst med begrenset mulighet for tilkomst og opphold. Et par steder langs strandsonen er det grei tilkomst og mulighet for å komme seg helt ned mot sjøen. Forholdene under vann er ikke undersøkt, men god sikt gjør det mulig å se stein/sandbunn på noen meters dybde, med tarebelte i vannkanten med ulike arter nedover i sjiktene, øverst vokser mye sagtang. Småfisk oppholder seg i og rundt tarebeltet.

Figur 11: Strandsonen består i stor grad av brattkyst, enkelte steder er det tilkomst ned til sjøen og mulig å oppholde seg. Foto: Opus 2023.

4. Mulige virkninger av tiltak

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for, ifølge naturmangfoldloven § 10.

Planområdet utgjør i dag et lite grøntområde som grenser til sjøen. Ut over hager i området er dette i stor grad det eneste friområdet/grøntarealet som er i nærområdet. Etablering av nye boliger og tilkomst vil spise av eksisterende grøntområde og vil redusere omfanget av dette. Med tanke på vegetasjon vurderes selve tiltaksområdet/byggearealet å ha lav verdi, på grunn av det store innsalget av fremmedarter og hageplanter. Det er tydelig at området har hatt større menneskelig påvirkning enn gjenstående areal med furuskog (mot sørvest og langs sjøen). For småvilt vil arealet likevel ha lokal verdi som habitat og leveområde. Det vil også kunne bli noe større påvirkning på resterende skogsområde som følge av at eksisterende byggeområde utvides med 4 enheter.

4.1 Innvirkning på naturmangfold

Planområdet er ikke registrert som et viktig funksjonsområde for noen av fugleartene som er registrert i området, arealet vil likevel høyst sannsynlig benyttes av flere ulike fuglearter. De registrerte sjøfuglene rundt planområdet, vil trolig også ha deler av sitt funksjonsområde innenfor planområdet, både i sjø og på berg. Planområdet vurderes likevel først og fremst å representere en av de største grønne lungene mellom bebyggelsen på Tertnes. Et større sammenhengende grøntområde ligger 400 meter nordøst mellom Kvernavika og Langåsen. Dette området har trolig større betydning som habitat med tanke på naturmangfold på Tertnes.

4.1.1 Lysforurensning

Det ligger allerede enkelte eneboliger forholdsvis tett på planområdet. Lyskilder vil komme noe tettere på grøntområdet ved etablering av nye boliger, men siden dette allerede ligger i en bebygget sammenheng, ventes ikke tiltaket å føre til vesentlig mer lysforurensning i området. Det kan likevel være gunstig å være bevisst på hva slags belysning som benyttes og omfanget denne, for å unngå «unødvendig» lyspåvirkning på naturområder.

4.1.2 Fremmede arter

Det er innslag av fremmede arter i planområdet generelt, men spesielt mye langs veien og i den sørøstlige delen som utgjør tiltaksområdet. Disse arealene er i større grad enn resten av området påvirket av menneskelig aktivitet og hageplanter og fremmede arter har fått spe seg i området. Langs veien lengst sørøst er en forekomst med parkslirekne (SE). Store mengder bulkemispel (SE), og andre mispel-arter (trolig SE), vokser også i området, samt alpegullregn (SE), platanlønn (SE).

Dersom eksisterende fremmedarter, spesielt i kategorien høy (HI) eller svært høy (SE) risiko, fjernes fra byggeområdet i tråd med gjeldende forskrifter, vil det være positivt da disse sprer seg effektivt og ofte fortrenger andre, mindre konkurransedyktige arter og endrer omgivelsene de vokser i.

4.2 Hensyn til arter og naturtyper

Det er ingen tidligere registrerte arter eller naturtyper innenfor planområdet i Artskart/Naturbase. Befaring av området avdekket vegetasjon med furuskog-sammensetning av vanlig forekommende arter, mest fremtredende furu og blåbær, samt enkelte fremmedarter hvorav særlig bulkemispel og andre mispel-arter er godt representert, i tillegg til en forekomst av parkslirekne.

4.2.1 Hensyn til prioriterte arter, utvalgte naturtyper og rødlistede arter og naturtyper

Det er ingen registrerte eller observerte rødlistearter innenfor planområdet. Det er registrert enkelte rødlistede fuglearter i nærområdet, som antas å tidvis også oppholde seg innenfor planområdet. Disse er tyrkerdue (NT), gråspurv (NT), grønnfink (VU) og granmeis (VU). Det er videre registrert en mengde fuglearter knyttet til sjøarealene utenfor planområdet, inkludert arter i kategori CR, EN, VU og NT. Dette er mobile arter, som ikke vil påvirkes direkte av tiltak i planen. Hekke- og leveområder vil imidlertid reduseres i en begrenset grad. Tiltak påvirker i liten grad strandsone og sjøområder og ventes ikke å påvirke sjøfugl.

4.2.2 Hensynet til viktige naturområder

De er ikke avgrenset, og tiltaket vil ikke påvirke verneområder, nærområder til verneområder, marint beskyttede områder eller vernede vassdrag (jf. Vannressursloven). Tiltaket vil heller ikke påvirke utvalgte kulturlandskap, inngrepsfrie naturområder (INON) eller miljøregistreringer i skog.

4.3 Hensyn til vannressurser

Planområdet grenser til sjø; byfjorden. Det er ikke regulert tiltak i eller ved sjø. Bestemmelsene sikrer at inngrep og faste installasjoner ikke tillates i sjø. Dette ventes dermed ikke å føre til påvirkning. Etablering av boliger med tilhørende byggeaktivitet kan føre til avrenning mot vannforekomsten, dette må forhindres. Grøntområder rundt tiltaket vil bidra til å hindre avrenning i å nå vannforekomsten. Vann- og avløp må håndteres i tråd med gjeldende normer.

5. Kunnskapsgrunnlag og føre-var-prinsippet

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak, jf. naturmangfoldloven § 9.

Kunnskapsgrunnlaget skal ifølge naturmangfoldloven § 8 stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget bygger i dette tilfellet på eksisterende registreringer i området, først og fremst de nasjonale miljødatabasene Artskart, Naturbase og Kilden, samt supplerende befarings utført i oktober 2023. Til tross for at befarings er gjennomført sent på året og utenfor sesong, ga den et godt bilde av området karakter og mangfold.

Videre skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse når man ikke har tilstrekkelig kunnskap til å vite hvilke virkninger beslutningen vil ha for naturmangfoldet.

Ut ifra eksisterende registreringer rundt planområdet, og gjennomført befarings har en fått et godt inntrykk av vegetasjonen i området, og har tilstrekkelig informasjon for å kunne vurdere virkningene for naturmangfold i området. Med tanke på kunnskapen en har om planområdet, sett sammen med planlagt tiltak i området, vurderes kunnskapsgrunnlaget å være godt, og tilstrekkelig for å si noe om virkningene tiltaket kan ha på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt.

6. Avbøtende tiltak

For å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, samt lokalisering av tiltak, vurderes, jf. naturmangfoldloven § 12. Eventuelle kostnader ved å hindre eller begrense skade på naturmangfold som tiltaket volder, inkludert kostnader ved forebyggende eller gjenopprettende tiltak, skal dekkes av tiltakshaver, jf. § 11.

På generelt grunnlag bør tiltak utføres på en mest mulig skånsom måte for miljøet, inkludert det å ta hensyn til vilt i yngle- og hekketid, jf. forvaltningsprinsippet i naturmangfoldloven § 15. Eventuell felling av skog og sprengningsarbeid bør ikke startes opp i hekkeperioden (april-juni), for å unngå unødige forstyrrelser for vilt.

Fremmedarter i tiltaksområdet må håndteres i tråd med naturmangfoldloven og forskrift om fremmede organismer, for å unngå videre spredning og risiko for naturmangfold. I tiltaksområdet vil det være aktuelt å benytte masser om igjen i området, dette kan være et godt tiltak for å unngå risiko for spredning ut fra planområdet. Forskriftsmessig håndtering, transport og levering til godkjent mottak må vurderes for enkelte arter, særlig aktuelt kan det være for parkslirekne.

Ifølge bestemmelsene skal midlertidig bygge- og anleggsområde ryddes og tilrettelegges for naturlig revegetering. Det bør også gjennomføre revegetering med stedegen vegetasjon («transplantasjon»), for å motvirke ny etablering av fremmedarter som allerede finnes i området og som raskt etablerer seg i slike åpne randsoner mellom bebyggelse og natur.

7. Konklusjon

Virkningene av tiltaket må ses i lys av forvaltningsmålene for naturtyper (§ 4) og arter (§ 5), slik de går fram av naturmangfoldloven (sitat):

Mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det arts- mangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig.

Artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.

Forvaltningsmålet etter første ledd gjelder ikke for fremmede organismer.

Kunnskapsgrunnlaget i denne rapporten bygger på befaring av planområdet med hensyn på naturmangfold, eksisterende registreringer i området, først og fremst de nasjonale miljødatabasene Artskart, Naturbase, Økologisk grunnkart, Vann-nett og Kilden, samt annen tilgjengelig informasjon og rapporter.

Planområdet er totalt ca. 9000 kmv og ligger som et avgrenset restareal med furuskog. Selve tiltaksområdet utgjør totalt ca. 824 kvm. Det forekommer forholdsvis høyt innslag av fremmede arter i planområdet generelt, og tiltaksområdet spesielt, og ellers er det i overveiende grad vanlig forekommende arter knyttet til området. Det forekommer ingen funn av stasjonære rødlistearter, mens enkelte rødlistede fuglearter er registrert i nærområdet. Disse benytter trolig også planområdet. Ut over dette vurderes planområde å ha lite potensiale for å huse viktige eller truede arter eller naturtyper.

Planområdet er avgrenset, og utgjør ikke en del av et sammenhengende grøntområde. Området vurderes å ha lokal verdi som habitat/økosystem, med mulig funksjon som hekkeområde for enkelte fuglearter. Annet småvilt som ekorn og smågnagere vil trolig også benytte området.

På grunn av stort innslag av fremmedarter, er det potensiale for videre spredning ved gjennomføring av tiltak. Fremmedarter i tiltaksområdet må håndteres i tråd med naturmangfoldloven og forskrift om fremmede organismer, for å unngå videre spredning og risiko for naturmangfold.

Planforslaget vurderes å føre til små konsekvenser for naturmangfold. Planområdet er stort (9 daa) og har flere eksisterende stier som blir brukt til rekreasjon på land og langs sjø. Selve tiltaksområdet er lite og allerede avsatt til byggeformål. Tiltaksområdet innehar særlig mange fremmede arter og er generelt påvirket av menneskelig aktivitet. Furuskogen i området er avgrenset sørvest for tiltaksområdet, og blir i liten grad påvirket. Det legges opp til at midlertidig bygge- og anleggsområde skal ryddes og tilrettelegges for naturlig revegetering. Revegetering med stedegen vegetasjon bør også gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter i dette området.

8. Kilder:

Artsdatabanken 2023, 11. august. Fremmede arter i Norge – med økologisk risiko 2023. [hentet 25.10.2023. <http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedsartslista/2023>

Artsdatabanken 2021, 24. november. Norsk rødliste for arter 2021. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021>

Artsdatabanken, Artskart [hentet 25.10.2023] <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabanken, Økologisk grunnkart [hentet 28.06.2023] <https://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no/>

Bergen kommune - Miljø, byutvikling og tekniske tjenester. 2002. Kartlegging av naturtyper i Bergen kommune.

Bergen kommune 2022. Veileder – Naturmangfoldrapport (ikke KU). Versjon 5: 08.03.22, Bergen kommune – Byplanavdelingen.

Kilden Nibio [hentet 25.10.2023] <https://kilden.nibio.no/>

Mikkelsen, G og Søyland, A. 2017. Viltet i Bergen. Kartlegging av viltområder og status for viltartene - Bergen kommune, Bymiljøetaten: 66 s. + vedlegg.

Miljødirektoratet, Vann-nett [hentet 25.10.2023] <https://vann-nett.no/portal/>

Miljødirektoratet, Naturbase [hentet 25.10.2023] <kart.naturbase.no>

Puschmann, O. 2005. Nasjonalt referansesystem for landskap. Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner. NIJOS-rapport 10/2005. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, Ås. Side 90-93.